

Valet 2022 – rätt stöd till personer med NPF

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som adhd, autismspektrumtillstånd, Tourettes syndrom och språkstörning är vanliga - cirka 10 procent av befolkningen har dem. De innebär svårigheter som beror på hur hjärnan fungerar. Vanliga symtom är svårigheter med reglering av uppmärksamhet, impuls kontroll och aktivitetsnivå, samspelet med andra samt inläring och minne. Arten och graden av svårigheterna varierar.

Utan tidiga insatser och rätt stöd leder funktionsnedsättningen till en problematisk skolgång, svårigheter att få och behålla ett jobb, sämre livsvillkor och sämre hälsa jämfört med övriga befolkningen. Attention arbetar för att fler ska få rätt insatser och lyfter inför valet följande särskilt viktiga frågor.

Tidiga insatser till barn och unga

Barn med medfödda funktionsnedsättningar måste få stöd och hjälp tidigt utan att hamna i långa köer. Detta måste gälla oavsett var i landet som familjerna bor. Vi vill:

- Att hjälp och stöd sätts in snabbt på den nivå som behövs.
- Att vård- och stöd ges i sammanhållna kedjor med en helhetssyn på barnens behov.
- Att det genomförs ett kunskapslyft inom barnhälsovården och socialtjänsten som ger personalen ökade kunskaper om NPF-diagnoserna.
- Att arbetsförhållanden inom BUP ses över och förbättras för att minska personalomsättningen och säkra bemanningen.

Rätt till en fungerande skolgång

Förändringar inom skolan och brist på anpassning har medfört att den problematiska skolfrånvaron har ökat och krupit ner i åldrarna. Omkring 15 procent av alla elever lämnar skolan utan fullständiga betyg. Många av dem har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. De villkor och rätt till stöd som finns i Skollagen följs inte. Vi vill:

- Att elever med NPF ska få adekvat stöd, förståelse och anpassning i skolan och under fritiden.
- Att skollagen ändras så att skolorna inte kan neka elever på grund av organisatoriska och ekonomiska svårigheter.
- Att statistiken förbättras, så att den visar hur det går för elever med funktionsnedsättning och vilka brister som måste rättas till.

- Att det får konsekvenser när skolhuvudmannens inte följer skollagagen.
- Att elevhälsan byggs ut så att den får reella möjligheter att arbeta förebyggande, stödja lärarna i att arbeta inkluderande och utgöra en första linje vid mindre allvarliga tillstånd.

Livstidsperspektiv på NPF

NPF-diagnoserna är medfödda och visar sig tidigt. De kärnsymtom som utmärker dem visar sig dock på olika sätt i olika skeden av livet. Därför är det viktigt att stöd och behandling anpassas så att de blir ålders- och situationsadekvata. Vi vill:

- Att insatser från vård och stöd ska utgå från nationella kunskapsstöd och aktuell forskning.
- Att vård-, stöd-, och habiliteringsinsatser ska erbjudas oberoende av ålder och bostadsort samt utformas tillsammans med individen.
- Att det ska genomföras ett kunskapslyft som når all personal i behov av ökad NPF-kunskap.
- Att vårdgarantin omfattar även neuropsykiatriska utredningar.

Öppna arbetsmarknaden för fler personer med NPF

Många personer med våra funktionsnedsättningar står utanför arbetsmarknaden. De senaste årens förändring av Arbetsförmedlingen har ytterligare försämrat möjligheten att få rätt stöd. Vi vill:

- Att studie- och yrkesrådgivningen förbättras med målet bättre matchning till "rätt person på rätt plats".
- Att skyddet mot diskriminering förstärks så att ingen ska uteslutas enbart på grund av sin diagnos.
- Att arbetsgivarnas skyldighet att arbeta för ökad mångfald förtydligas.
- Att de arbetsmarknadspolitiska stöden reformeras så att de ökar möjligheten till ett hållbart arbetsliv där man får jobba efter sin förmåga.